

På kirkebakken

KONTAKTBLAD FOR DEN NORSKE KIRKE
MANDAL, HOLUM, HARKMARK OG SKJERNØY

NR 4 - 2018 > ÅRGANG 64



LEDER

Etter tidenes sommer retter vi nå blikket mot høsten. Man skulle kunne tro at dette varte evig, denne varmen og sydenstemningen som har besøkt oss. Men høsten er nok til å stole på, den kommer.

Jeg håper at du kan gå med takknemlighet inn i dagene som ligger foran. Kanskje også med forventning. Jeg takker i alle fall for den fantastiske sommeren vi har hatt, den har gjort meg mer motivert for det som kommer, den har gitt meg energi til å takle hverdagen som plutselig bare setter seg inn over oss.

Med høsten kommer mørket, av og til også i tanker og sinn. Mitt ønske er at vi må ta vare på hverandre, se hverandre som vi er, takle hverandres begrensninger og rose hverandres suksesser. At vi må kunne se hverandre som vi er, tørre å vise svakhet og styrke og tale godt og varmt om hverandre.

Vi har alle noen steg å gå, noe har vi lett for men andre ting sitter langt inne for oss å si og gjøre. Kanskje må vi øve oss i å svelge noen kameler, telle litt lengre eller bare være fullstendig ærlige med hverandre.

Å leve er en kunst. Jeg håper vi stadig blir bedre.



Johanna

ET MØTE MED BJØRNAR JOHNSEN ØYBEKK, HOLUMS NYE SOKNEPREST

Søndag 16. september innsettes Bjørnar Johnsen Øybekk (44) som sokneprest i Mandal prosti med Holum sokn som tjenestested. Dagen feieres med gudstjeneste i Holum kirke og påfølgende kirkekaffi. Vi har møtt Bjørnar, til samtale om kristentro, om oppgaver, forventninger og utfordringer. Også menighetene er spente på å møte sin nye prest. Mange kjenner litt til Bjørnar allerede, mens andre vil møte sin nye prest for første gang. Hvem er egentlig den nye presten?

Av Øyvind Braadland

Sommeren er enda tørr og varm da vi møtes til samtale. Bjørnar og familien er nettopp kommet hjem fra ferietur etter å ha besøkt gamle venner nordpå og feriert sammen i Danmark og Sverige.

Hva tenker du om oppgavene du nå går til, Bjørnar?

- Jeg gleder meg til å starte som prest i Holum, og jeg går til oppgavene med både ydmykhet og forventning. Menighetens visjon, «Trivsel, tro og tjeneste» synes jeg er et flott ståsted for det arbeidet jeg nå skal gå inn i. Jeg kjenner allerede en del mennesker i menigheten og ønsker å være med på å bygge gode fellesskap rundt gudstjenestene og i møte med mennesker i ulike situasjoner. Som prest er jeg spesielt opptatt av formidlingstanken, kommunikasjonen mellom oss mennesker. Gudstjenestene våre er ment å være levende fellesskap hvor mennesker i ulike aldre og livssituasjon skal føle tilhørighet. Og nettopp her håper jeg å kunne bidra positivt, sier Bjørnar.

Bjørnar er familiefar. Han er gift med Inga Øybekk, og sammen har de tre barn, Olaug (17), Ingeborg (15) og Torgeir (10).

Familien bor på Sånum i Mandal, og selv om Holumsfolk gjerne hadde sett at den nye prestefamilien hadde slått seg ned i bygda, er de nok innstilt på å dele presten med menighetene både i Mandal, på Skjernøy og i Harkmark. Og veien mellom Mandal og Holum er jo ikke særlig lang!

«Onsdag er klubbdag – søndag kirkedag»

Bjørnar er mandalsgutt, og tidlig ble ungdomslokalet på Sanden tilhørende KFUK/KFUM et viktig samlingspunkt. Her deltok Bjørnar i Miniklubben, Kameratklubben og senere Klubben. I ungdomsårene var Bjørnar også aktiv i Skolelaget (NKSS).

Dyktige ungdomsledere i Klubben minnet de unge om at onsdag var klubbdag, og søndag kirkedag. Arbeidet som ble lagt ned blant de unge fikk betydning for Bjørnars valg senere i livet; han valgte å studere teologi på Menighetsfakultetet i Oslo etter først å ha tilbrakt et år på Bibelskolen i Grimstad og deretter fullført militærtjenesten.

I studietiden møtte han sin Inga, og underveis i studiet giftet de seg og fikk sitt første barn. Etter fullførte teologi-



Familien Øybekk. Fra venstre: Olaug, Bjørnar, Torgeir, Inga og Ingeborg.

studier og ordinasjon i Mandal kirke i juli 2002 dro familien nordover til preste-tjeneste på Alstahaug og Sandnessjøen i Nordland, stedet hvor Petter Dass har satt varige spor. Her ble de værende i hele ti år. Og i denne perioden fikk Bjørnar lære folket å kjenne der nord.

Nordlendinger – direkte og ålreite folk

- Nordlendingene er nok litt ulike oss søringer, mener Bjørnar. - Menighetsstruktur og folks forhold til kirka er nok også litt annerledes. Der nord er det mer slik at folk flest har et «selvfølgelig»

forhold til kirka, selv om de kanskje ikke løper ned dørene der. Dessuten er selve strukturene i menighetslivet noe annerledes. Enten er en tilsluttet en frimenighet og har sin tilhørighet der, eller så har folk et forhold til kirka.

Bjørnar forteller om rike år der nord. Prestefamilien ble delaktige i folks gleder og sorger. De fikk også oppleve at det finnes mye skjult tro blant folk flest. - I løpet av årene nordpå føler jeg også at jeg lærte mer om meg selv, sier Bjørnar. - Årene der nord har i stor grad formet

meg som prest. Og enda har vi mange gode venner fra nord som har betydd mye for oss som familie.

Til Mandal i 2012

Etter ti år i Sandnessjøen var tiden inne til å trekke sørover. Inga fikk lærerjobb på den videregående skolen KVS Lyngdal og etter en tid inspektørjobb og senere rektorjobb på Kvalifiseringsenheten i Mandal. Bjørnar startet opp som rådgiver i NAV, med oppfølging av bedrifter og ledere som hadde inngått avtale om å være IA-bedrift (Inkluderende arbeidslivsbedrift) som



Ordinasjonen i Mandal kirke 14. juli 2002. Fra venstre: Inger Øybekk, Christoffer de Presno, Birger Bentzen, Bjørnar Johnsen Øybekk, Olav Skjevesland, Jørgen Rostrup og Per Ragnar Haraldstad.

hovedoppgave. Og underveis fikk de begge tid til å fullføre hver sin masteroppgave, Inga i spesialpedagogikk og Bjørnar i administrasjon og ledelse.

I Mandal har familien fra første stund engasjert seg i kirke- og menighetsliv. Både Inga og Bjørnar har sunget i Mandal Kantori, de er aktive i familiearbeidet «Baluba», og Bjørnar har i flere år vært medlem i dåpsutvalget i menigheten. - Dette arbeidet har vært svært givende. Juniorkonfirmantleir, utdeling av fireårsbok, dåpsskole for seksåringer, tårnagent-helg og lys våken-arrangementene er aktiviteter i menigheten som fungerer godt og som det har vært en glede å delta i, sier Bjørnar.

Essensen i den kristne tro

Når vi spør Bjørnar hva han bygger sitt liv på og hva han egentlig tror på som kristen, sier han det slik:

- Det er mer og mer blitt slik for meg at troen min er knyttet til dåpen. Altså at troen helt og fullt er det Gud har gjort for meg, og ikke det jeg har gjort selv. Det grunnleggende for meg er at jeg er elsket og tilgitt. Dette er gaver som er gitt meg, helt uavhengig av mine prestasjoner. Så er det også fint å tenke på at vi egentlig kan slippe å formulere vår tro selv. I århundrer har vår trosbekjennelse, de tre trosartiklene, i klartekst minnet oss om Gud som skaperen, Jesus Kristus som

frelsere som døde for våre synder, og Den Hellige Ånd som opprettholder troen i oss. Her har vi egentlig hele grunnlaget for troen vår!

Bjørnar får også spørsmål om han har et bibelsitat som han setter spesielt pris på. Det har han, men han sliter litt med å finne ordene slik den nyeste bibeloversettelsen formulerer dem. Etter hvert kommer ordene på plass:

- Det må bli Paulus sine ord i Efeserbrevets første kapittel, vers 18 og 19:

«Må han gi dere lys til hjertets øyne, så dere får innsikt i det håp han har kalt dere til, hvor rik og herlig hans arv er for de hellige og hvor overveldende hans kraft er hos oss som tror.»

Et ønske og en bønn som nok Paulus selv hadde erfart gjennom sitt eget virke som apostel.

Hvem er egentlig den nye presten?

Det ville være spennende å få Bjørnar selv til å fortelle hvem han er. Derfor fikk han en SMS etter vår samtale, hvor han nettopp ble bedt om å bruke sine egne ord til å beskrive seg selv. Bjørnars «egenerklæring» kan du lese her. Det er beroligende lesning.

Vi har all grunn til å glede oss over Bjørnar og hans familie. Velkommen som ny prest i våre menigheter, Bjørnar!

HVEM ER EGENTLIG BJØRNAR JOHNSEN ØYBEKK, HOLUMS NYE SOKNEPREST?

HER ER BJØRNARS EGET SVAR:



«Det var et vanskelig spørsmål å svare på. Jeg tenker jeg er en utadvent og erfaren prest med hjerte for kirken. Jeg liker å møte mennesker og å bruke kreativiteten og formidlings-evnen min til å fortelle om Jesus.

Jeg tar med meg mye kunnskap fra mitt forrige yrke, kjenner menigheten ganske godt, men har også med meg et blikk fra utsiden. Ifølge min sønn Torgeir er jeg både kul, sterk og snill, men de to første tror jeg vi skal ta med en klype salt!»

Mvh Bjørnar

HVA SKJER?

MARKEDSGRUPPA FOR DET NYE KIRKESENTERET

Oppstart: torsdag 6. september kl. 17.00
På menighetshuset

Markedsgruppa jobber for et årlig marked som bidrag til finansiering av nytt Kirkesenter i Mandal. Vi gleder oss til å ha marked i nye lokaler!

Gamle og nye medlemmer er hjertelig velkommen! Ta gjerne kontakt med Berit Ramstad, Brita Jansvik eller Astrid Braadland. Vi er også takknemlig for hjemmelagde produkter som leveres til gruppa i forkant av markedet.

MANDAL Y'S MEN'S CLUB STIFTET 25/3-2014



PROGRAM HØSTEN 2018

28.08 På Risøbank (NB sted!!)
Turi Egner Olderheim (datter til Torbjørn Egner) forteller om «Barndom på Gismerøya m.m.m!»

25.09: Jan Inge Revheim: «Jeg er ikke ved mine fulle fem!»
Utlodning

30.10: Major i Frelsesarmeen, Sverre Petter Alvsåker: Om Frelsesarmeen generelt og virksomheten i Mandal spesielt. Utlodning.

27.11: Håkon Sødal: Advent i ord og toner
Dette møtet blir i den gamle kinoen.

NB! Noter alt nå: 24-26/5-2019 besøker vi vår vennskapsklubb i Fladstrand (Frederikshavn).

Klubbstyre for arbeidsåret 2018-19 (til 1/7-2019):

Leder: Inger Marie Reinertsen Lillesund, 906 99 096, email: inmarein@hotmail.com
Avtrøppende leder: Jan Austad, 905 90 013,
Påtrøppende leder: Bjørn Arve Bentsen (også leder for region Norge), 971 50 578
Sekretær: Aud Kirsti Seglem, 416 35 312,
Kasserer: Kai Sødal, 908 31 204
Styremedlemmer:
Marit Jakobsen Tednes, 472 94 292
Asbjørn Flåt, 481 26 475

Kontonr. for innbetaling av kontingent: 2801 40 01265, VIPPS nr. 104137

Møtene holdes på KANTEN kl. 19.30 hvis intet annet oppgitt!

Kveldsbibelskolen

Tirsdag 19-21

Høsten 2018

Tema:
Det kristne livet



På Mandal menighetshus tirsdager kl. 19:00-21:00
Undervisning, samtale, kveldsmat

- 18. september: Givertjeneste og forvalteransvar v/Øistein Garcia de Presno
- 9. oktober: Takk for livet v/Eva Marie Jansvik
- 23. oktober: Guds medarbeider v/Jan Austad
- 6. november: Hvordan leve som en kristen? v/Nils Holbek Feed
- 20. november: Kirkeåret v/Mari Sørensen

DEN NORSKE KIRKE
Mandal menighet

ÅRETS KONFIRMANTER

MANDAL KIRKE

Lørdag 25. august kl. 11.00

Natalie Babcock
Camilla Bentsen
Rebecca Malene Jaabæk Bentsen
Ingrid Kristine Turnbull Birting
Elias Fasselund Blix
Mari Silju Christensen
Frida Amalie Gundersen
Caisa Elina Hageland
Victoria Helland
Jonas Madsen Kaddan
Miriam Kige
Marte Hauge Lans
Maria Moland
Nicolai Moland
Sondre Ro Nilsen
Elin Tinnen Omestad
Oliver Revheim-Rafaelsen
Mathias Skogen
Benjamin Schøtt Steen
Carl Fredrik Hjortland Syvertsen
Lars Torkelsen
Kristian Holm Wang
Mina Lindholm Økland

Lørdag 25. august kl. 13.00

Serina Andersen
Kristina Bråddland Bjelland
Ronja Bjerger
Fredrik Hillesund Bore
Ingrid Corneliussen
Nikolai August Eikeland
Ulrik Rømteland Fredriksen
Sindre Hovstøl
Synne Sirnes Jaabæk
Maria Wøhni Joakimsen
Oliver Johnsen
Sebastian Lindquist Johnsen
Johan Kleven
Randi Forbord Lunde
Tobias Forbord Lunde
Haakon Mølland
Adrian Toft Næss
Olaf Amani Sætrenes Olsen
Emalie Pedersen
Tatjana Ninotchka Pedersen
Alexandra Fjeldsgaard Regevik
Kasper Rugland
Maria Skilnand
Emma Cecilie Stokke

Kristoffer Syvertsen

Nicholas Victor Gaaseby Sørensen
Linn Rugland Walther
Christina Marie Wiggen

Søndag 26. august kl. 11.00

Julia Abrahamsen
Malin Adriaenssens
Daniel Bjørnstad
Joachim Nilsen Danielsen
Tor Fredrik Drange
Marius Wigemyr Hagen
Jenny Agathe Haugland
Maria Falch Hornnes
Anita Høyland
Sturla Lindland
Are Lindseth
Gardia Maritsdatter Lunde
Marie Launes Nomeland
Sofie Askildsen Oftebro
Christoffer Julian Ophaug
Kaja Rødland
Hanna Farestad Skofteland
Thea Farestad Skofteland
Sofie Aniela Stalsberg
Morten Osnes Stavrum
Olav Varhaug Tønnessen
Celina Borlaug Ådnebergli

HOLUM KIRKE

Søndag 26. august kl. 11.00

Emil Messel Bjelland
Inger Marie Eilertsen Bringsdal
Andrea Benita Hansen
Karina Eikså Hauge
Amanda Lie Hortman
Thea Lindland Johnsen
Sigvart Langeland
Martine Litland
Andrea Vatnedal Moe
Sara Vatnedal Moe
Dina Kristine Møll
Kirsten Danielsen Møll
Hilda Udø Pedersen
Elise Friberg Regevik
Erlend Skogen
Karianne Skogseide
Agnete Solås
Sjur Andreas Eikaas Soteland
Fredrik Toft

MANDAL KIRKE

Lørdag 1. september kl. 11.00

Eira Tryland Andersen
Nora Ausland Ask
Åshild Bakklund
Olai Birkeland
Thomas Bonden
Ibrahim Kristoffer Knutsen Douaieb
Frida Molaug Eriksen
Oddvar Gundersen
Martin Guttormsen
Tiril Bentsen Holen
Olav Homestad
Ronja Elida Hønsen
Daniel Johannesen
Aurora Giltvedt Langeland
Helena Fjeldskaar Lavoll
Norah Walter Lindland
Emma Elise Bjørkelid Lindquist
Jan Fredrik Løken
Tore Sebastian Michaelsen
Anders Førland Noddeland
Oddne Sløgedal Nørve
Filip Olsson
Joakim Warren Omdal
Lars Magne KOH Larsen Puntervold
Sigrid Maria Romsaas
Fredrik Larsen Røssland
Julie Spetland
Bård André Syvertsen
Mari Taanevig
Henrik Thomassen
Tobias Osberg Thomassen
Martin Isaksen Vindsetmo
Ingeborg Øybekk

HARKMARK KIRKE

Søndag 2. september kl. 11.00

David Teland Møll

SKJERNØY KAPELL

Søndag 2.9 september kl. 13.00

Julian Aulin Bøe
Ole Henrik Dyrstad
Hanna Gabrielsen
Emely Hjemdal
Alette Kristine Syvertsen
Even Bjelland Syvertsen
Simen Bjelland Syvertsen

SØRLANDSLEIREN I KRAGERØ

Årets konfirmantleir gikk av stabelen i Kragerø siste uka i juni. Også i år var det organisasjonen HEKTA som stod ansvarlig for leiren i samarbeid med Mandal prostis kirkelige ansatte. Konfirmanter fra Songdalen, Søgne, Mandal, Marnardal, Audnedal og Åseral deltok.

Av Eva Marie Jansvik

En stor gjeng ungdomsledere, de kirkelige ansatte og konfirmantforeldre sørget for at ungdommene fikk mat, rene lokaler, førstehjelp, omsorg og et spennende og innholdsrikt program. Konfirmanter ble delt opp i grupper på 8-10 og hadde sin gruppeleder som fulgte dem tett gjennom leiren.

Trubadur Tore Thomassen ble også i år bedt om å holde undervisningen. Han har en helt unik formidlingsevne, og konfirmanter ble ledet gjennom temaer som;
- Hvor mye er du verdt?
- Hvem stoler du på?

- Hvem står bak alt sammen?
- Hva gir deg livskraft?
- Hvordan snakke med Gud?

På programmet var også undervisning og samtaler i grupper, seminarer om mobbing, rus, menneskeverd og et jente- og gutte-seminar om grenser og seksualitet. Under «Kragerø talenter» fikk de konfirmanter som ønsket det vise sitt talent. På Globaldagen hadde hver gruppe sin salgsbod eller aktivitetsbod hvor inntektene gikk til et prosjekt for skole- og helsetilbud til barn i Uganda. Vi hadde gudstjenester og bibelvandring, masse lek, konkurranser, bading,

dans, og utflukt til Jomfruland. Strålende sol og gode temperaturer gjorde at aktivitetene på Jomfruland og Gunnarsholmen var en suksess, selv om det ble noen solbrente noser og skuldre. Og kanskje ble det i varmeste laget på nattetid når omtrent 200 konfirmanter skulle sove i Kragerøhallen.

Vi vil takke alle ungdomslederne våre og konfirmantforeldre og søsken som brukte av sin ferie til å bidra slik at vi kunne lage en god leir for konfirmanter! Uten dere ville vi ikke kunne gjennomføre leiren. Neste år ønsker vi å få med oss enda flere!



Hvem var de? Et portrett-galleri

Folk som har betydd noe i lokalmiljøet blir veldig fort glemt når de er borte. I denne artikkelserien gir vi en presentasjon av et utvalg «mandalitter» gjennom tidene. Mandalitter - i anførselstegn - betyr at vi er romslige med definisjonen. Det kan være folk som er født og oppvokst i Mandal, og som har hatt hele sitt aktive liv her. Det kan være folk som har hatt deler av sitt liv her, evt er født her og så har gjort seg bemerket andre steder i verden. Serien blir til underveis, og presenteres av Gustav Reiersen, Knut Lindseth og Håkon R. Sødal. Har leserne tips til hvem som kan hentes frem fra glemselen, er vi takknemlige for det. Med seks nummer i året blir det begrenset hvor mange som kan vies plass, men over tid vil dette gi oppmerksomhet til et forhåpentligvis representativt utvalg av betydningsfulle mandalitter i vår nære eller fjerne fortid.



AA.O.VINJE:

FORMENDE ÅR I MANDAL 1844-1848

Av Håkon R. Sødal



«Der samlet jeg den skatt jeg siden for en stor del har tæret på, og der foregikk de fullstendige omveltninger i min verdensanskuelse.»

Den store dikteren Aasmund Olavsson Vinje ble født i Vinje i Telemark 6. april 1818. Etter konfirmasjonen 1834 rådet både sognepresten og faren ham til å bli lærer. Først gikk han to vintre på hjelpe-seminar i Kviteseid, og ble omgangsskolelærer i Vinje. Deretter dro han til Asker og tok lærereksamen der 1844. Han dro hjem til Vinje igjen med utmerket vitnemål, og ble vikarlærer og kirkesanger, og ble lovet fast post av sognepresten. Men slik gikk det ikke: kjærligheten spilte ham et puss: «Det traf to gange, at jeg sang feil indgangssalme. Den ene gang kom der en saadan fager «dros» ind gjennom kirkedøren, med det samme jeg skulde begynde, at jeg glemte mig selv og stemte i brudevielsessalmen i stedet. Da hørte jeg presten ropte: Vinje! Og jeg måtte slutte og ta den riktige tonen. – Saa var det en søndag under en barnedaab med saadan en ovjild jentefadder, at jeg blev staaende og nids-tirre paa hende og glemte at si amen ved daaben. Og da sa presten, at det var nok bedst jeg sluttet. Jeg maatte da svare som sandt var, at jeg var vel fornøiet, for jeg kunne skjønne, at kjærlighed og klokkerpost passet ikke ihop.»

Vinje søkte så på en utlyst post som time-lærer ved borgerskolen i Mandal. Blant søkerne var også Marcus Thrane, den senere sosialistlederen med 30.000 tilhengere, Thranittene. Tenk om Thrane og ikke Vinje hadde fått posten i Mandal! Vinje gikk på ski fra hjembygda Vinje, over fjellet til Setesdal, ned til Songdal og Søgne, og videre til Mandal. «Her banket han paa i et hus og spurte, om han «fyr betaling kunde faa noket aa leva av.» Søren Jaabæk var den kvelden i gjestebud i huset på Berge, og snart var de engasjert i samtale om fedrelandets historie og landets styre og stell.

Stiftelsesdagen for Mandal høgre skole regnes til 19.juli 1839. Vinje begynte her 1844, og jobbet fire år som lærer ved borgerskolen. Han var lærer i småskolen, men også elev: «Ved skolen i Mandal hadde jeg det godt; jeg traff snille folk, og jeg gikk som en skolegutt med i de høiere klasser, og mine medlærere gav mig fri undervisning i tysk, fransk og latin.» Vinjes elever mintes ham rundt 1910 som en noe aparte skikkelse. Han var høy og mørk, og skilte seg nok på mange måter ut i miljøet. Han ble omtalt som «Lange-Olsen med aua udenpå». En sier at han ikke hadde respekt blant elevene, han kunne ikke holde disiplin, og kunne være sint og ubehersket. Ellers var han kanskje noe uortodoks i

sin lærergjerning, han ville f.eks. ikke rise elevene som straff, slik det ellers var vanlig. Han måtte «løse seg fra den pedantiske Oplæringsmaaden» han hadde lært på seminaret, «eg maatte ganga etter mit eigit hovud og stella meg etter Tid og Stad, og det Kunskapssteg Borno stod paa.» Men skituren fra Vinje til Mandal inngav respekt. Aasmund Olavsson Vinje stakk seg nok noe ut i klesvei og fremtoning, i språk og kultur. Noen beskriver ham som sjarmende og kurtiserende. Da han ikke fikk lærerjobben i hjembygda Vinje, slik han hadde forventninger om, følte han det skyldtes at han var husmannsgutt, og ikke fin nok. I Mandal møtte han et tydelig lagdelt klassesamfunn, der han ikke fikk innpass i de øverste kretser. Han skal visstnok ha vært svært betatt av Amalie Andorsen, som i 1851 giftet seg med Salve Christian Fredrik Salvesen, og som ble mor til den senere lorden.

Vinje og Jaabæk utviklet et sterkt vennskap, og da Vinje lærte seg fransk og tysk, gikk han til Jåbekk og holdt timer med sin gode venn. Selvsagt har de diskutert politikk og samfunnsspørsmål, og funnet hverandre i opposisjon til det etablerte samfunnssystem. Jaabæk ble stortingsmann og er vel den representanten som har sittet lengst på Stortinget. Under disse møtene har de nok formet hverandre og vært påvirket av radikale idestrømninger fra Europa. Vinje ønsket selv å bli stortingsmann for Mandal og Lister amt, og kunne nok fått sin drøm oppfylt. Stemmeretten var den gang begrenset: man måtte være fri økonomisk, dvs rik eller eie jord. Mange akademikere uten formue kjøpte seg et stykke land for å få stemmerett, men siden de ikke skulle drive jorda, var det billigst å kjøpe f.eks. et myrområde. Myrmenn kalles disse. Vinje skal ha kjøpt en liten holme/skjær i Skogsfjorden, og folkevittigheten vil ha det til at «Vinje bare hadde stemmerett ved lavvann!»

Vinje dro senere til Christiania og gikk på Heltbergs studentfabrikk, hvor han kom i klasse sammen med bl.a. Henrik Ibsen og Bjørnstjerne Bjørnson. Tenk for en klasse! Han fikk sin artium, han studerte og ble cand.jur. Men hans trang stod til skriving. Allerede mens han var i Mandal, skrev han flittige artikler i Lister og Mandals Amtstidende. I Christiania etablerte han etter hvert sitt eget blad, Dølen, og tok opp de nye skriveformene til Ivar Aasen, som på den måten fikk spredning og ble kjent. Gjennom sin oppvekst øverst i Telemark ble Vinje vant til – og glad i – å gå i fjellet. Som gutt jobbet han om somrene som

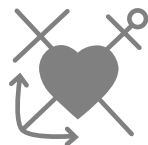
gjeter. I voksen alder i Christiania var han med i kretsen rundt Thomas Heftye, som regnes som grunnleggeren av Den norske turistforening, stiftet 1868, og som i år feirer sitt 150-årsjubileum. Vinje regnes også som en av grunnleggerne, og det var han som lanserte navnet Jotunheimen på dette mektige fjellpartiet. Fraa Byen det berer, eg lyfter paa Hatt. Gud veit no den Dagen, naar dit eg kjem att.

Noen av de mest kjente og kjære tekstene til Vinje er Blåmann, Blåmann, bukken min, tenk på vesle guten din! og Ved Rondane: No ser eg atter slike Fjell og Dalar, som deim eg i min fyrste Ungdom såg.

Nær Mandal kirke har vi hedret denne mannen ved å kalle en gate opp etter ham: Aasmund Vinjes gate.

Kilder:

- Idar Handagard: Da Aasmund Vinje vart timelærer på Borgarskulen i Mandal. Dagbladet 1957.
- Nils P. Vigeland: Da Vinje var journalist i Mandal. Mandals Avis 16.01.1937.
- Jan Svensen: Årene i Mandal ble avgjørende for Vinjes livssyn. Fædrelandsvennen 20.12.1978.
- John Møll: Da Aasmund Vinje ville opprette høyere almueskole i Mandals-distriktet. Lindesnes Avis 20.09. 1968.
- NTB-artikkel: Da Vinje var borgerskolelærer i Mandal, men drømte om å danse med kreolerinnene på Kuba. Lindesnes Avis 30.05.44.
- R.Torland: Digteren A.O.Vinje i Mandal. Lindesnes Avis 18.10.1915.
- R.Torland: A.O.Vinje som lærer. Lindesnes Avis 05.04.1918, 08.04.1918.
- Mona R.Ringvej: Marcus Thrane. Forbrytelse og straff. Pax 2014.
- FOTO: NDLA: <https://ndla.no/nb/node/25069?fag=27>
- Idar Stegane: Aasmund Olavsson Vinje. Norsk Biografisk Leksikon.
- Inger Dordi Østmoe: A.O.Vinje i Mandal (1844-1848). Lindesnes Avis 11.04.2002.
- Mandal Høgre Skole gjennom hundre år. Salvesen & Co 1939.
- DNT: Fjell og vidde 1/2018.
- DNT: Årbok 2017: Historien.



PRESTENS HJØRNE

EVA MARIE JANSVIK

Vi mennesker har drømmer, vi har håp, vi har planer og forventninger. Men, er det en ting livet har lært oss, er det at ting ikke alltid blir som vi hadde tenkt, eller håpet, eller forventet. Noen ganger handler det om bagateller. Andre ganger rammes vi på en slik måte at det kjennes som om grunnen under oss rister og vi ikke helt vet hvordan vi skal få fotfeste igjen.

Ord som «Det var sikkert en mening med det» er ikke nødvendigvis mye til trøst. For det skjer en hel del som er helt meningsløst. Og det skjer en hel del vi verken kan forklare eller forstå. Jeg tror vi mennesker også kan ha lett for å spørre oss om det som skjer er fortjent eller ikke, både når vi selv eller andre rammes. I den forbindelse har jeg hatt glede av å fundere over noe Bent Falk, dansk teolog og psykoterapeut, skriver i sin bok I virkeligheten;

«Livet er hverken rettferdig eller urettferdig.
Det er bare, inntil det ikke er mer.»

Noen ganger rammes vi av ting som verken kan forklares, som ikke har noen mening og som ikke er fortjent. Andre ganger må vi akseptere at der kanskje finnes en forklaring, men at den er skjult for oss. Det å akseptere at dagen ikke ble som en hadde tenkt, at ferien ikke ble slik en hadde forestilt seg, eller at livet tar nye og uønskede vendinger, det er en kunst. Den kunsten krever innsats og vilje til omstilling. Kanskje trengs det humor, eller i det minste positivitet. Det kan også kreve hardt arbeid. Og vanligvis er vi helt avhengige av andres hjelp, støtte og oppmuntring for å lykkes. Vi trenger et fellesskap som kan bære oss gjennom det vanskelige.

Kirka er ikke frøst og fremst et hus. Kirka er fellesskapet av alle som tror på den treenige Gud. Dette fellesskapet er åpent for alle. Dette fellesskapet har som ideal å være raus slik at vi tåler hverandres forskjeller og feiltrinn. Samtidig skal vi øve oss i å støtte hverandre og hjelpe hverandre til å leve det gode liv slik Gud har ment for oss, slik at vi stadig kan bli en bedre utgave av oss selv, og bidra til at verden blir et bedre sted å være for alle. Dette er et fellesskap som kan gi trøst og hjelp, et fellesskap som deler gleder og sorger. Dette fellesskapet fortsetter i himmelen. Vårt kristne håp er at når livet her ikke er mer her, så fortsetter det likevel fordi Jesus har åpnet veien fra livet her på jorda, gjennom døden og videre til livet sammen med vår himmelske Gud, der hvor verken sorg eller smerte eller død kan ramme oss mer.

Livet har mye å by på. Både av det gode og av det vonde. Byrden er ulikt fordelt. Vi forstår ikke alltid hvorfor ting blir som de blir, men troen, håpet og kjærligheten både styrker og bærer.

*Gud har ikke lovet en himmel alltid blå,
eller at vår livsvei alltid skal strøs blomster på.*

*Gud har ikke lovet bare dager
med sol og aldri regn
eller glede uten sorg -
fred uten smerte.*

*Men Gud har lovet styrke
for hver dag,
hvile for deg som strever
og lys på din livsvei.*

*Han har lovet nåde
i prøvelser, hjelp fra det høye,
evig medfølelse og
udødelig kjærlighet..*

Ukjent

JAN HELGE KRISTENSEN HAR SLUTTET SOM SOGNEPREST I HOLUM

Av Tom M. Dahl

Jan Helge Kristensen avslutter sin preste-tjeneste i Den Norske Kirke for å gå over «i pensjonistenes rekke».

Jan Helge hadde sin siste formelle gudstjeneste 17. juni. Det var en markering etter gudstjenesten i Holum med kake og kaffe.

Jan Helge Kristensen har siden 2010 virket som vikarprest i Agder og Telemark bispedømme. Fra februar 2016 har han hatt tjeneste som sogneprest i Holum kirke.

Til venstre: Jan Helge avsluttet med to flotte familiegudstjenester i Mandal og Holum kirker.

Til høyre: Jan Helge Kristensen og Prost Per Ragnar Haraldstad.



MISJONSVINDUET

Menighetenes misjonsprosjekt:

JAPAN: Mikunoso menighet (NMS). Dagny og John Olav Straume er nå kommet hjem, men vi fortsetter å støtte menigheten.

EGYPT: Stefanusalliansens arbeid blant barna i Kairos slum.

TYRKIA: Stefanusalliansens arbeid i Antalya menighet.

MALI: Normisjons arbeid blant Malinkefolket.

Vær med i bønn for disse!

Be også for Inger Lise Bjørkelid sitt virke i Thailand



TAKK FOR FØLGET!

Første august var det tretti år siden jeg begynte som kantor i Mandal kirke/menighet. Det har vært en lang og fin reise, en sammenheng og et arbeid jeg har trivdes godt med, og en stilling jeg ofte har tenkt på både som «en gave og en oppgave».

Men alt har sin tid, og nå er min tid som kantor ute. Fellesrådet og jeg har inngått en «omforent avtale». Den innebærer ikke at vi er enige i alt det som har vært. Vi tenker ulikt om deler av det som har skjedd i vår kirkesammenheng de seneste årene, men er blitt enige om å avslutte samarbeidet.

Siden det ikke ble noen «offentlig» nedledning i menigheten der jeg kunne takke for meg, er jeg glad for muligheten jeg har fått her. Tusen takk for følget, alle sammen! Alle jeg har fått samarbeide med; i staben, i rådene, i styret og utvalg, alle frivillige og profesjonelle, alle musikere, og, ikke minst, alle korsangerne. Takk for øvelser og konserter, for innsats i guds-

tjenester, for spennende prosjekter og minnerike turer.

Og takk til alle i menigheten og byen vår; takk for muligheten jeg har fått til å være med og bidra i viktige begivenheter i våres liv. I begravelser, i vielser, ved dåp. På institusjonene. Og i gudstjenester, ved konserter og kulturarrangement. Takk for delt liv, takk for respons, og takk for støtte.

Jeg tar med meg alle gode minner fra min tid i Mandal kirke, og er oppriktig takknemlig for alle møter med enkeltmennesker som musikken og kantorstillingen har gitt meg.

Takk for meg. Og lykke til videre alle sammen!

Tormod Lindland



Kirkesenteret i Mandal

Sokneprestkontoret/menighetsrådene
Kirkevergen/Mandal Kirkelige
Fellesråd, Mandal prosti

Post: Postboks 210, 4503 Mandal
Besøk: Marnaveien 20
Mandag - fredag kl. 10.00 - 14.00
25. juni - 13. august kl. 10.00-12.00

Telefon: 38 27 28 70
post@mandal.kirken.no
www.mandal.kirken.no

Menighetskonsulent

Vikar
vikar@mandal.kirken.no > 38 26 25 88

Kirkeverge

Øystein Ramstad
ofr@mandal.kirken.no > 907 97 670

Konsulent

Tanja Sævik Husby
tsh@mandal.kirken.no > 38 26 25 89

Konsulent

Dianne Lauen Singstad
dls@mandal.kirken.no > 38 26 23 35

Kirkegårdene

Einar Sørensen
es@mandal.kirken.no > 958 56 820
Torbjørn Kloster
tk@mandal.kirken.no > 402 37 089

Leder Mandal menighetsråd
Anne Marie Telhaug Winsnes
411 27 229

Leder Holum menighetsråd
John Kittelstad > 952 90 656

Leder Mandal Kirkelige Fellesråd
Ragnvald Madland > 901 10 064

Mandal kirke, Sakristi: 38 26 15 18

Kirketjener

Tor-Magne Stoveland > 915 72 516
tms@mandal.kirken.no

Holum kirke, kirketjener

Marit Røiseland > 38 26 74 28

Hårmark kirke, kontaktperson

Einar Sørensen
es@mandal.kirken.no > 958 56 820

Skjernøy kapell, kirketjener/klokker

Turnus

Prost

Per Ragnar Haraldstad
prh@mandal.kirken.no > 951 08 788

Sokneprest Holum

Bjørnar Øybekk (fom. 2. sept.)

Sokneprest Mandal
Eva Marie Jansvik
emj@mandal.kirken.no > 980 81 075

Vakthavende prest Vest-Agder

954 92 963
Hverdager kl. 17.00 - 08.00
Helg kl. 00.00 - 24.00

Prostiprest

Helene Lohne Kristensen
helenelohnekristensen@gmail.com
911 52 783

Kantor

Britt Turid Madsen
btm@mandal.kirken.no > 976 93 826

Trosopplæring

Undervisningsleder

Oddveig F. Olsson
ofo@mandal.kirken.no > 926 07 913

Menighetspedagog

Lotte Ploug Aalvik
lpa@mandal.kirken.no > 922 32 901

På kirkebakken

Utgivere: Menighetsrådene
i Mandal og Holum
Postboks 210, 4503 Mandal
Bankgiro: 3040 07 10852

Redaktør: Johanna Engamo

Redaksjonskomité

Øyvind Braadland
Eva Marie Jansvik
Johanna Engamo
Tom Midtbø Dahl

Redaksjonen trenger flere
medarbeidere! Ta kontakt med
redaktør om du liker å skrive og har
lyst på en oppgave i redaksjonen!

Kontakt

je@mandal.kirken.no

Har du bidrag til bladet?

Kontakt redaksjonen

Forsidefoto:

Eva Marie Jansvik

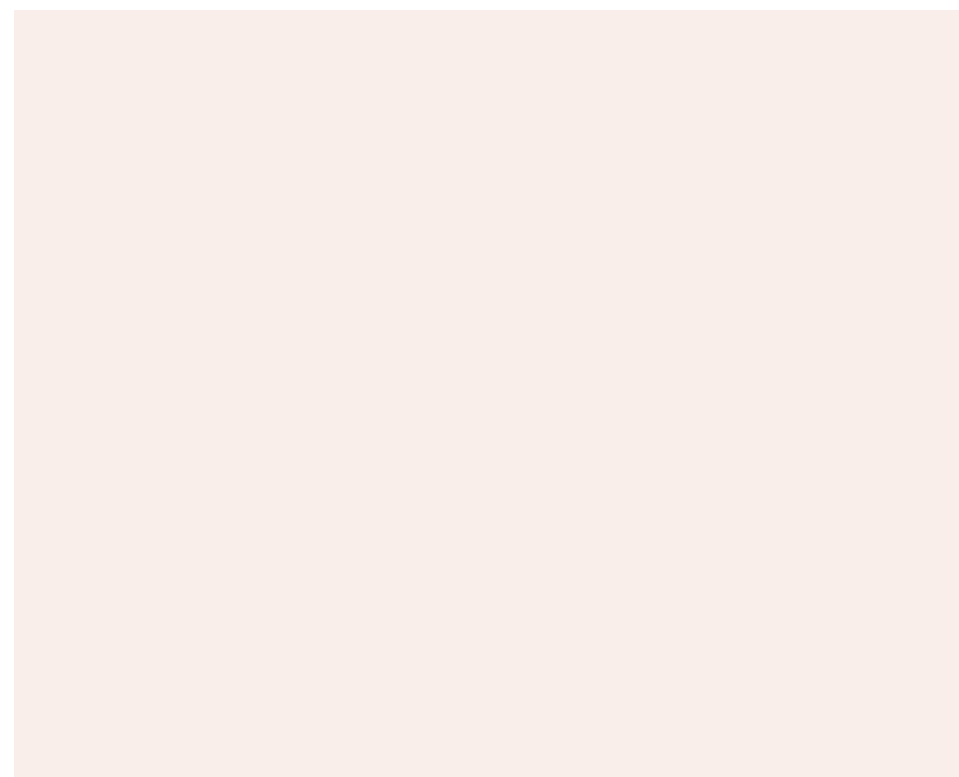
Design og trykk:

Bjorvand & co AS

Neste utgave: 10. oktober
Innlevering: 17. september

Kirkelige handlinger / Gaver til bladet

**Informasjon om døpte og døde samt gaver til bladet utgår i dette nummeret.
Alle opplysninger kommer i neste nummer.**



SPAREBANKEN
SØR

Egeland Rør

NØDINGS
DELIKATESSE

ARNE DAMMAN AS
båt - motor - moped sykkel - motorsag - hagemaskiner - service
Øvrebyen - tlf. 38 27 90 80
www.damman.no

PETTERSEN VESTBAKKE & CO
ADVOKATFIRMA
Advokat Åshild Schmidt, tlf. 930 84 244

SØRMEGLEREN
38 26 66 66 | mandal@sormegleren.no

WALVICK
BYGG
ENDRE WALVICK
Tlf. 97 06 32 35

EDGAR'S BAKERI
& KONDITØRI
Tlf. 38 27 15 55
Mandal

Boots apotek
ved inngang vest på AMFI Mandal

Gumpens Auto Mandal AS
Sommerkroevien 1, Skinsnes
Tel. 38 27 29 50
V•A•G forhandleren i Mandal

Kastellet
- glede i hver smak -
Telefon: 38 60 08 20
www.kastellet.no

Nordea

Kjorvandsgården
HOTEL

TILT.MEDIA
NYTENKENDE OG EFFEKTIV
GODKJENT DRONEFOTOGRAF
STREAMING - EVENT
DOKUMENTAR - REKLAME
www.TILTMEDIA.no post@tiltmedia.no

euronics
Store Elvegata 87
4517 Mandal
Tel. 38 26 01 06

HUSFLIDEN
Store Elvegt. 27 - tlf. 38 27 29 00

Arne Frivoll
TRANSPORT

YX Holum
Møll Bensinstasjon AS
4519 Holum

Aurebekk
Gartneri as

Arthur Berge
- UNDERTØYSAVDELING -

TRYGG
Nøsted Kjetting a/s

Trebygg as
John Kittelstad, tlf. 952 90 656

FARGERIKE
MANDAL FARVEHANDEL AS
Kastellgt 11-13, 4514 Mandal - Tel. 38 27 10 50

happy homes

MAGNUS JENSSEN
Johnstonsgt. 22 - Mandal. Tlf. 38 26 31 12

Lindesnes
www.l-a.no
Tipstelefon 917 00 100
Gierts Karis plass, Mandal
Tlf. 38 27 10 00 - Faks 38 27 10 01

BJORVAND & CO
DESIGN / PRINT / PRODUKSJON

Westernmaen System

Salg av:
• Skjellsand
• Kjetting
• Løfteutstyr
• Lastsikring
• Diverse rekvisita

Sti - Tofteveien 80, 4516
Mandal
Tlf. 38 26 87 12 - M. 917 84 445
E-post: atorfr@online.no

MB MANDAL BILTEKNIKK A/S
Sommerkroevien 2, Skinsnes - tlf. 38 26 11 00

Konsmo
hus
Konsmo
Fabrikker a.s

Blomsterverkstedet
Store Elvegata 10
Tlf. 38 26 10 06

HJORTELANDS
Aut. Rørløggerforretning AS
Marnav. 29B
Tlf. 38 26 23 91 - 4517 Mandal

Mo-stua. Rammeverksted
Finn Vidar Mo, Neseveien 2B, 4514 Mandal
Mobiltelefon: 951 55 577

Besøk vår

BRUKT-BUTIKK.no
Bryggegate v/ Politistasjonen

Vi henter og bringer!
Ring 993 742 54 / 489 97 548

Stikk innom butikken for en god handel!

Kurs / møter / selskapsarrangement / minnestund etter begravelse
- i samarbeid med menighetshuset

EiendomsMegler 1

Store Elvegata 11B, 4514 Mandal
Tlf. 38 26 77 10
www.eiendomsmegler1.no

BRG

www.brgruppen.no

**sjøsanden
feriesenter as**

REGNSKAP SØR AS

Regnskapsføring for primærnæringer og annen næringsvirksomhet samt organisasjoner og menigheter.

Gustav Vigelandsvai 39, 4514 Mandal
Tlf. 38 26 44 33 - Faks: 38 26 46 98
E-post: post@regnskapsor.no

AMFI MANDAL

AB Senteret AS 30
Postboks 277 - 4503 Mandal
Telefon: Tlf. 38 27 17 50

Kontorsenteret as.

Torjusheigata 4, 4501 Mandal Tlf. 38 26 35 50

EIKAAS

BAKERI, DAGLIGVARE OG BENSINSTASJON
ÅPENT FRA FØR HANEN GALER TIL KL. 23.00
ALLE DAGER

SPAR

HOLUM NÆRKJØP AS

GRAVMONUMENTER SKIFER & GRANITT
- Nye monumenter - Tilskjært på mål
- Navnetilføyelser - Skiferfliser
- Oppussing, omsliping - Bruddskifer

Sørlands STEIN a.s

Vigeland - 4520 Sør-Audnedal Tlf.: 38 25 64 00
Fax: 38 25 78 60 post@sorlandsstein.no
www.sorlandsstein.no

Søgne og Songdalen Begravelsesbyrå

Tlf. 38 05 01 35 - hele døgnet
Innehaver: Kjell Dahl

Håland utstyr as

Gardiner, Sengetøy, Interjör, Tekstiler
Torvet i Mandal - tlf.: 38 26 26 55

Mbt

VIGELAND TRANSPORT AS
Mikkelsmyrveien, 4515 Mandal

FIRSTSTOP
- profesjonell dekkservice

Tidligere Dekk 1

Avd. Mandal, tlf. 38 26 65 55

Sommerkroveien 9,
Postboks 1476, Skinsnes, 4505 Mandal

Elektro Sør
www.elektro-sor.no

DØGNVAKT/SENTRALBORD
38 27 13 90

GULLSMED

DANIELSENS EFTF.

bayauto
ford i sør

Tlf. 38 27 23 00

ÅPNINGSTIDER
Man - fre: 07:30-16:00 / Tors: 07:30-19:00 / Lør: 10:00-14:00

JØLSTAD

begravelsesbyrå - Mandal

Åse Gulbrandsen

Tlf. 97 88 88 11 (24 timer)

www.jolstad.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

LANDES BEGRAVELSESBYRÅ
MANDAL

INGEN EIER
ANDRES SORG

VAKTTELEFON HELE DØGNET:
900 98 006

www.landes.no
Halseveien 1, 4517 Mandal
f landesbegravelsesbyra

FOR NÆRINGSBYGG

SOLSKJERMING
KOLSHADE
SPESIAL PRODUKTER SØR

STOPP VARMEN - BEHOLD UTSIKTEN!
38 01 55 94 - www.spesialprodukter.no

GHV

Systeminnredning

www.ghv.no • 38 01 55 90

Kvalitet og trygghet gjennom 40 år!

- Gulv - Himling - Vegg
- Spesialinnredning
- Akustisk regulering
- Foldevegg
- Teleskoptribune
- Solskjerming
- Fasadearkitektur

Vi kan tilby selskapslokale for inntil 45 pers.
Bryllup/konfirmasjoner/bursdager/blåturer
med aktiviteter.

UTKJØRING AV KOLDTBORD, SNITTER OG KAKER



Har overnatting.
Tlf. 38 28 69 75 / mob. 975 69 121
information@
hogstveitnaturcamp.no
www.hogstveitnaturcamp.no



VELKOMMEN TIL KIRKE



MANDAL KIRKE

Lørdag 25. august kl. 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Takkoffer til
trosopplæringen

Lørdag 25. august kl. 13.00

Konfirmasjonsgudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Takkoffer til
trosopplæringen

Søndag 26. august kl. 11.00

Vingårdssøndag

Konfirmasjonsgudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Takkoffer til menighetens
arbeid

Lørdag 1. september kl. 11.00

Konfirmasjonsgudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Takkoffer til menighetens
arbeid

Søndag 2. september kl. 11.00

15. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Takkoffer til UG Misjonssalen

Søndag 9. september kl. 11.00

16. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Nattverd. Takkoffer til

Hald. Haldstuderer medvirker

Søndag 16. september kl. 11.00

17. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Per Ragnar Haraldstad

Takkoffer til nytt kirkesenter i

Mandal

Søndag 23. september kl. 11.00

18. søndag i treenighetstiden

Familiegudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Nattverd. Takkoffer til

trosopplæringen.

Tårnagenter deltar

Søndag 30. september kl. 11.00

19. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Bjørnar Øybekk

Takkoffer til Kirkens SOS i

Norge

Søndag 7. oktober kl. 11.00

20. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Nattverd. Takkoffer til

menighetens arbeid



HOLUM KIRKE

Søndag 26. august kl. 11.00

Vingårdssøndagen

Konfirmasjonsgudstjeneste

Jan Austad. Takkoffer til

dåpsopplæringsutvalget

Søndag 16. september kl. 11.00

17. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Bjørnar Øybekk. Takkoffer til

Menighetens arbeid

Søndag 23. september kl. 17.00

18. søndag i treenighetstiden

Familiegudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Takkoffer til Holum

søndagsskoler

Søndag 7. oktober kl. 11.00

20. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Nils Holbek Feed

Takkoffer til diakoniatutvalget

Høsttakkefest



SKJERNØY KAPELL

Søndag 2. september kl. 13.00

15. søndag i treenighetstiden

Konfirmasjonsgudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Søndag 23. september kl. 11.00

18. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Bjørnar Øybekk



HARKMARK KIRKE

Søndag 2. september kl. 11.00

15. søndag i treenighetstiden

Konfirmasjonsgudstjeneste

Eva Marie Jansvik

Søndag 30. september kl. 11.00

19. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste

Eva Marie Jansvik

KIRKESKYSS

Mandal kirke, 38 26 15 18

Søndag kl. 09:15 - 10:00

Holum kirke:

Ingrid Valand: 952 86 817

Åshild Feed: 38 26 74 18

Harkmark kirke:

Marit Egenes: 38 26 81 25

GUDSTJENESTE SMS

Send «SMS-gudstjeneste,
'ditt navn', 'ønsket kirke'»
til 900 80 229

SIDEN SIST

Glimt fra dåpsskolen i Mandal:



Glimt fra actiondagen:

